

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Елисавета Борисова Вълчинова-Чендова, д.н.,

Нов български университет, проф. направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“,

по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“,

професионално направление 8.4. „Театрално и филмово изкуство“,

към факултет ФБО на НБУ, департамент „Театър“,

обявен в ДВ бр. бр. 47/14.06.2019 г.,

с единствен кандидат: **гл. ас. д-р Ася Христова Иванова**

I. Кратки биографични данни

Ася Христова Иванова завършва СМУ “Проф. Веселин Стоянов” – Русе, със специалност пиано (1991). Завършва в НБУ бакалавърска програма „Театрално изкуство“ към Театралния департамент (1995) и магистърска програма „Фолклорна хореографска режисура“ (1999). Постъпва като преподавател в НБУ и има над 20 години трудов стаж: от октомври 1996 до март 2002 е хоноруван преподавател, от март 2002 до настоящия момент е щатен асистент. През 2012 защитава докторска степен с дисертационен труд на тема „Музика – танц – театрално действие (гранични сценични форми)“, докторска програма „Музика“, департамент „Музика“, НБУ (диплома No/дата: 146 / 14.01.2013). Като един от нейните научни ръководители, имам преки впечатления от иновативните идеи и тяхната великолепна реализация, които продължават да са център в професионалните търсения на гл. ас. д-р Ася Иванова.

Професионалният ѝ тренинг извън НБУ включва редица практически семинари като: Laban техника, Feldenkrais, Mime Corporeal, театър No, Playing with objects on stage, Light design и други тренингови системи в областта на физическия театър, реализирани през периода 1995 – 2000, както и тренинговата програма за актьори „Бит“, основана на интензивна работа върху български народни танци (с автор Възкресия Вихърлова, 1999 – 1994). Професионалният ѝ опит и осъществените представления са внушителен списък. Те получават висока оценка на критиката и ѝ носят и наградата „Икар“ на Съюза на българските артисти за поддържаща роля в представлението „Домът на Бернарда Алба“ от Лорка, реж. Е. Панайотова-Лист (2005), и номинация за наградата „Дионисий“ за главна женска роля в представлението “Саломе”, ДТ – Сливен (1999) и отново за

награда „Икар“ за поддържаща роля в представлението „Ковачи“ от Алек Попов, реж. В. Вихърва (2013). Педагогическият ѝ опит включва работни ателиета в София, Скопие, Белград по международни програми, участие в студентски фестивал в гр. Сплит, РХърватска, водещ на обучителен модул „Театрални игри“ по програма „Изкуство за социална промяна – Игра срещу насилието“ (2000 – 2005) и др.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати (извън активностите, свързани с дисертационния ѝ труд) съобразно показателите за различните научни степени и академични длъжности за областта на конкурса: 8. Изкуства, 8.4. Театрално и филмово изкуство.

Представените материали, с които гл. ас. д-р Ася Иванова участва в конкурса, включват художествено-творчески дейности, които надхвърлят минималните изисквания за този раздел в отделните групи. Ще коментирам по-подробно дейностите по тези параграфи с група показатели, които представят художествено-творческите ѝ материали за конкурса, както и преподавателската и административната и обществената ѝ дейност.

По Група от показатели В: събрани 155 от изискуеми минимален брой 100 т.

В показател 4 е посочен **реализиран авторски продукт в областта на изкуствата – това е моноспектакълът „Баща ми, който действаше чрез кулинарни и други периоди“ от Елизабет Мазев, „Театър на голия охлюв“, НБУ и НО Асоциация за съвременно изкуство, премиера 2001, Зала МТИ – НДК.** Той е резултат от работа на Ася Иванова като актьор и изследовател с помощта на екип от режисьор, сценограф и мултимедиен артист и представя търсенията ѝ в областта на нов, специфичен театрален израз на границата между “live performance” и “multimedia art”. Тук ще подчертая, че граничните форми са основни за изследователските и практическите интереси на кандидатката. Сценичните взаимовръзки между музика, танц и театрално действие, които представят оригинални идеи, реализирани чрез иновативни гранични сценични форми, я занимават в продължение на повече от 20 години, те са обект и на дисертационния ѝ труд. Впоследствие в изразните средства се включват движението въобще (не само като танц), както и новият компонент – изображението. Посоченият моноспектакъл е изграден като постмодерна драматургия с фрагментиране/разграждане на текста на драматично действие – чрез набор от жестове и звуци и чрез визуално изображение (наративен текст).

В показател 5 са посочени **три водещи творчески изяви – роли в спектаклите „Домът на Бернарда Алба“, Театър „Сфумато”, 2005; „Ковачи“ от Алек Попов, УТ на НБУ и „Лека нощ, мамо“ от Марша Норман, ДТ – Сливен, 1998.** Принципите на програмата RHONOPTIKFORM са въплътени в спектакъла „Ковачи“, режисьор Възкресия Вихърва. Както посочва гл. ас. д-р Ася Иванова, тук изображението – видеоканалът, е разделено на три подканала, които са: предварително заснето изображение (цитати от филм, клип...), лайв стрийм (излъчване на живо в реалното време на представлението) на актьорите и кратки анимационни клипове. Приложен е сценарният план на спектакъла (приложение 2 на Резюмето), който е изготвен в началото на репетиционния процес и който е многократно усложнен до премиерата. Много важно за разкриването на творческия процес е описанието на създаването на „оркестрова“ партитура и нейното заучаване. Използвана е методологията при изучаването на музикален инструмент, повторени „пасажи“ от партитурата, до постигането на виртуозност на изпълнението, която осигурява и свободата в интерпретацията. Сложната артистична роля е високо оценена и ѝ носи споменатата престижна номинация за „Икар 2013“ от Съюза на артистите в България.

По Група от показатели Г: събрани общо 255 от необходимите 120 т.

В Показател 12. Като реализиран кратък авторски продукт в областта на изкуствата е посочена авторската хореография/движенчески партитури в спектакъла **„Огнено лице“ от Мариус фон Майенбург, ДТ Струмица, Македония. 2009.**

В Показател 13. Водеща (или самостоятелна) творческа изява в областта на изкуствата, която не е основен реабилитационен труд, е представена информация и доказателствен материал за режисурата на **два спектакъла: „Хоровод” от Вернер Шваб, УТ на НБУ и „Вишневи сестри“ от Майкъл Грийн, както и водещи роли в 4 значими спектакъла – „Гилгамеш“, УТ– НБУ и Театър-студио "Персона", 2017; „Хоровод”, „Театър на голия охлюв” – НБУ, Театър „Сфумато”, 2006; „Алпийско сияние“от Петер Турини, НДК – София, 1997; „Индже“ по Й. Йовков.**

В Показател 14. Поддържаща творческа изява или участие в колективен продукт в областта на изкуствата, е представена е информация и доказателствен материал за **5 поддържащи роли в спектаклите „Влюбените“ от К. Голдони, УТ на НБУ, 2017 г.; ТВ сериала „Откраднат живот“, 2018, театрална акция, „Звук, текст, мелос“, Френски културен институт и УТ на НБУ, 2017 г.; “Вишневи сестри” – от**

Майкъл Грийн, Държавен Сатиричен Театър „А. Константинов“, 2003; “Гръм части” по Даниел Хармс, Театър-студио “Персона”, 1999.

Специално отново ще акцентирам на връзката между музикалната и сценичната партитура, които са равностойни в комплексната актьорска изразност. Тази връзка е в основата ѝ на преподавателската ѝ дейност, на която ще се спра специално.

Иновативните подходи и яркото артистично присъствие на гл.ас. д-р Ася Иванова са оценени по достойнство. **По Група от показатели Д:** Сума от показателите от 16 до 19 – Цитирания и рецензии, тя трябва да има **общо 140 от необходимите 40 т.** Представени са 14 рецензии за значими, водещи творчески изяви и участие в поддържащи роли на гл. ас. д-р Ася Христова Иванова.

Показател 30. Награди на конкурси за творчество и изпълнение, дадени от национални професионални форуми и организации.

Представени са данни и доказателства за присъдената на гл. ас. д-р Ася Христова Иванова Награда „ИКАР 2005“ на Съюз на артистите в България за ролята на Понсия в „Домът на Бернарда Алба“.

Оценка на художественотворческата дейност и резултатите от нея. Високо оценявам артистичната дейност на гл. ас. д-р Ася Иванова и иновативните ѝ проекти. В Резюмето аналитично са изведени приносните страни на нейната дейност, които представят натрупаните умения и развиването на изразните средства. Тук конкретизирам посочените първи три приноса, които изцяло подкрепям: 1. Развитие на средства и принципи за работа във физическия театър; 2. Изследване на взаимодействието на актьора със съвременните медийни средства и нови технологии в театъра и 3. Музикализация на актьорските средства.

III. Учебна и преподавателска дейност

По Група от показатели Ж: събрани общо 105 от необходимите 50 т. Гл. ас. д-р Ася Христова Иванова има изследователска програма и е взимала активно участие в изследователската/творческата програма „Бит“ и изследователската/творческата програма „PHONOPTIKFORM“, която е реализирана преподавателска мобилност по програма Еразъм+ в университет Canakkale Onsekiz Mart University. Участва много активно в създаването на новата бакалавърска програма на департамент „Театър“ и създадените в нея модули, като директор на програма и член на програмния съвет на

департамента участва в усъвършенстването на МП "Театрална режисура в европейски контекст", БП "Театър", МП "Мюзикъл – музикална драма и комедия". Съвместно с проф. Ева Волицер тя участва активно в организиране и провеждане на „Национален отворен форум за най-младите в театъра „Следата“. Дейността ѝ е важна за работата в департамента.

По Група от показатели З: общо 140 от необходими 70 т. Средната оценка от студентите за удовлетвореността от курсове на преподавател гл. ас. д-р Ася Христова Иванова в периода от последните 10 семестъра е Отличен 4,63, тя има авторски материали в Мудъл, съвместна работа със студенти в изследователски проекти.

По Група от показатели Е: 190 т. от изискуеми минимален брой 50 т.

В Показател 22. Участие в национален научен, образователен или художественотворчески проект: представени данни и доказателства за участие в един проект-кампания „Открий театъра – вход достъпен за хора с различни възможности“.

Показател 23. Участие в международен научен, образователен или художественотворчески проект: приложени са данни и доказателства за участия в 3 международни проекта.

Показател 28 и 29. Ръководител е на 4 обучителни модули и работни ателиета, които посочих при представянето на кандидатката.

Оценка преподавателската дейност, свързана с метода на физическия тренинг. Това са посочените приноси № 4. Разработване на конкретни курсове в НБУ, които внасят в българската театрална педагогика съвременни световни практики в областта на физическия тренинг, и № 5. Разработване на специфична методика за музикално обучение на актьори, която включва и усвояването на различни елементи от музикалната теория и така се развиват определени сценични техники и умения. Те са основен фокус на творческите ѝ интереси през последните години. Специфичната методика е изцяло авторска и е успешна при подготовката на студентите за участието им в иновативните синтезни форми на постмодерния театър.

През целия период на заемане на длъжността гл. ас д-р Ася Христова Иванова изпълнява годишната нормата за учебна натовареност. През Пролетния семестър на 2018/2019 г. тя води основни по специалността курсове: ТЕАВ213 Психофизическа замявка II част, ТЕАВ604 Интердисциплинарни подходи и практики, ТЕАВ211

Движенчески тренинг II част, ТЕАВ414 Музика и ритмика, ТНЕМ135 Кратката форма в сценичните и визуални изкуства.

IV. Административна и обществена дейност

По Група от показатели И - Събрани общо 110 от необходимите 50 т.

Гл. ас. д-р Ася Христова Иванова участва редовно в заседанията на съвета на департамент „Театър” и взема активно участие в обществената дейност на департамента. Участва активно в кандидатстудентска кампания, инициира дейности и прави представяния на департамента и програмите. Работи с чуждестранни студенти и с преподаватели по програма за обмен „Еразъм”.

Представено е **разширено резюме в обем на 45 стр. на тема „Музика, движение, изображение в практиката и обучението на актьора“**, в което се описват подробно теоретичната рамка на процеса на създаване на реализирания от нея авторски продукт и методите на преподаване.

V. Заключение

Както посочих, представените материали надхвърлят минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет за присъждане на академичната длъжност „доцент“.

Въз основа на цялостната ми положителна оценка върху художественотворческата и дългогодишната преподавателската дейност на гл. ас. д-р Ася Христова Иванова в НБУ, убедително съответстващи на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Наредбата за развитието на академичния състав на НБУ, предлагам на уважаемите членове на Научното жури по конкурса за доцент, професионално направление 8.4. „Театрално и филмово изкуство“, департамент „Театър“, **гл. ас. д-р Ася Христова Иванова да бъде предложена на Академичния съвет да бъде избрана за академичната длъжност „доцент“ към департамент „Театър“ на НБУ.**

София, 21 октомври 2019

проф. Елисавета Вълчинова-Чендова, д.н.